

"Тачно је, све сам рекао тужиоцу. Немам шта да кријем. Ништа нисам сакрио, ништа слагао, ништа нисам украо. Само сам желео да истина о пословању Крушика изађе на видело", каже Александар Обрадовић за БИРН, у свом првом интервјуу по изласку из Централног затвора.

Обрадовић је 18. септембра 2019. године ухапшен на свом радном месту у фабрици наменске индустрије у Ваљеву под сумњом да је починио кривично дело одавање пословне тајне, јер је новинарима доставио документацију из које се види да је фирма ГИМ коју је заступао отац министра полиције Бранко Стефановић, по повлашћеним ценама куповала наоружање из Крушика. Јавност три недеље није била обавештена да је Обрадовић ухапшен, све док недељник НИН 10. октобра 2019. године није објавио прву незваничну информацију након које је БИРН објавио детаље о случају.

"Ништа нисам слагао, нити фалсификовао"

Иако Александар Обрадовић признаје шта је радио, он каже да није починио било какво кривично дело.

"Ништа нисам слагао нити фалсификовао. Ово су чињенице - и то само део чињеница - о

пословању Крушика. Тврдим да је у питању систематско исисавање новца од стране државе из ове фирме. Мене су занимала само документа која се тичу корупције", каже Обрадовић.

БИА, агенти, џипови, медији

Присећа се како је изгледала та среда 18. септембра када је у пола три поподне десетак полицајаца дошло да га ухапси.

"Дошли су на моје радно место, то су били људи из БИА, нека екипа која је не знам шта очекивала. Мислили су да ја радим за неку службу, да ја узимам новац. Први пут имам контакт са полицијом, први пут имам то искуство, то је био тај почетни шок", објашњава наш саговорник.

Припадници БИА су у првих 15-20 минута био мало грубљи, док га нису преузели надлежни из Тужилаштва за високотехнолошки криминал. "То су све млади људи. Преузели су ме и са њима сам био све док ме нису одвели у станицу полиције у улици 29. новембар у Београду. Стварно не могу да кажем ни једну лошу реч за те људе".

Каже да не може да се пожали ни на командире у Централном затвору и полицију уопште. "Што се тиче полиције, био бих нечовек када бих рекао било шта лоше. Осим те почетне демонстрације силе - два џипа, два аудија, четири аутомобила, можда је то било претерано. Ко зна шта су они очекивали у том тренутку".

Из Централног затвора пребачен у свој стан у Ваљеву

Обрадовић је у понедељак 14. октобра пребачен из Централног затвора у свој стан у Ваљеву у ком ће бити у кућном притвору до истека законског рока од 30 дана који истиче у петак 18. октобра.

Каже да се добро осећа и да покушава да се обавести о свему што су медији писали док је био у затвору. Највише информација добијао је од сестре с којом је разговарао преко слушалице кроз непробојно стакло.

Породици је било одобрено да га посећују само три пута месечно. „Појма нисам имао шта се дешавало ван решетака претходних дана. У затвору имате шест државних ТВ канала, када их гледате имате утисак да је у земљи стање као у Швајцарској, да је све у реду, да

се у земљи Србији ништа не догађа. Појма нисам имао каква је ситуација у вези са мном у последња два-три дана".

"Не бих желео да некога изоставим, свима сам много захвалан" Захвалио се свим новинарима, посебно новинарима НИН-а, БИРН-а и Н1, али и свим људима због подршке коју је добио. "Не бих желео да некога изоставим, свима сам много захвалан. Јер у једном тренутку сам и ја почео да се питам - остао сам сам и породица са мном - да ли је било вредно. Јер, завршићу у затвору, знате и сами, робија од две до десет година".

Борба се наставља Настављајући своју причу о свему што се у протеклих скоро месец дана дешавало, Обрадовић каже да је то што је испливало, само једно поглавље о збивањима у Крушику, а има још много тога што би ваљало испричати. „Тврдим да не постоји начин да се иједна фирма, а овде се сад говори о ГИМ-у, одбрани. Они сад покушавају замену теза, али не постоји начин. Ја сам последњих година толико ушао у тематику, економски и математички сам писмен, тако да не постоји начин да они одбране било шта што се тиче повољније цене, покушаја негирања да је било повлашћене цене и слично", одлучан је Обрадовић.

само у Крушику...

Уговори испод цене, и не

Он

објашњава да постоје калкулације које ради стручна служба, где је тачно утврђено по ставкама колико кошта материјал, радна снага, где је укалкулисан профит. На основу те калкулације Служба продаје доставља званичну понуду која иде ГИМ-у и осталим фирмама и након тога по тој цени треба да се склопи уговор.

Међутим, склапа се уговор који уопште није из те понуде, него испод цене. Осим повлашћених купаца, постоје и повлашћени добављачи. "То је крш неких нових фирми које су дошле, које су ушле у Крушик као добављачи, а потиснули су вишедеценијске добављаче, локалне добављаче...", прича Обрадовић и додаје једну веома битну ствар. "Ово што се дешава у Крушику, не дешава се само у Крушику, него се дешава и у осталим фабрикама наменске индустрије. Не знам само да ли ико има храбрости и жеље да то изнесе".

Фирме блиске владајућој странци очерупале Крушик

Сматра да је Крушик јединствен пример, јер проблеми почињу од доласка Младена Петковића, бившег директора Крушика. „Од доласка Младена Петковића, страначког војника на чело фабрике, то је систематско исисавање новца, систематско! Ја уопште не знам како Крушик и даље опстаје. И данас Младен Петковић својом невидљивом руком преко људи које је поставио да буду извршни директори, управља Крушиком и то није тајна“, каже Обрадовић који је о том систематском исисавању јавног новца говорио јавном тужиоцу када су га саслушавали. "Ту се појавило толико нових фирми блиских владајућој странци које су очерупале Крушик. И то се већ показује, мада се вешто крије".

Први кораци и мотивација

Пре него што је одлучио да се обрати новинарима, покушавао је да о сумњивим пословима обавести и Надзорни одбор и синдикате, али додаје да није веровао државним органима. "Жалосно је што у овој земљи имамо више поверења у истраживачке новинаре него у истражне органе. Покушавао сам о томе да скренем пажњу и синдикатима. Сви ти синдикати су добили привилегије од генералног директора тако што су свим вођама синдиката запослене жене, породице, швалерке, деца, и њих није брига шта се дешава".

Занимала су ме само документа која се тичу корупције

У Крушику је од 2017. године радио са техничком документацијом. Да је хтео и да га је то занимало, могао је да је отуђи, да је да некеме за новац, али то га није занимало нити је тако нешто учинио. "У Крушику је скинута ознака војна тајна, она не постоји. Постоје документа која усваја Надзорни одбор и она носе ознаку строго поверљиво. То су одлуке које се тичу, на пример, позајмица. Мене су занимала само документа која се тичу корупције."

Додаје да један такав докуменат са ознаком строго поверљиво, а тиче се корупције, јесте документ о томе да је директор Младен Петковић, одобрио средства – 110.000 евра за решавање стамбеног питања особе која не постоји у Крушику. "Значи, та документа су мене занимала. Или да је Петковић добитник награде Капетан Миша Анастасијевић, а да је пар месеци пре тога агенцији из Новог Сада која организује и додељује ту награду он уплатио позајмицу... и тако... или да је Крушик уплатио БИА за нешто... Таква нека документа су мени била сумњива и она носе ознаку строго поверљиво. Иначе, нека војна тајна, то везе с мозгом нема", изричит је Обрадовић.

Цена истине у висини цене банера

Пре него се обратио новинарима, прво је писао бившем председнику Надзорног одбора. "Покушавао сам и нашим локалним порталима, да им скренем пажњу. Али да видите само докле све то иде - Крушик је закупио банере на сва три ваљевска `независна` портала, како се сами представљају. И тако је за цену коштања банера онемогућено да прича из Крушика и коментари из Крушика, буду објављени".

"На крају сам одлучио да о свему обавестим БИРН, па КРИК, па Пиштаљку"

"Све поруке сам сачувао, ниједну нисам хтео да обришем. Јесте, све сам рекао тужиоцу. Прву поруку сам послао Слободану Георгиеву, Драгани Пећо и Владимиру Радомировићу и овој бугарској новинарки. Ја немам шта да кријем ту. Нисам ништа сакрио, ништа слагао, ништа украо. Желео сам да истина о пословању холдинг корпорације Крушик изађе на видело".

Негира наводе прорезимских медија који последња два дана пишу како је све учинио из свете јер му је мајка добила отказ у Крушику, као и да он није никакав узбуњивач, већ шпијун јер је годинама прикупљао документа са ознаком државне и војне тајне. "Ја да сам питао мајку и да је знала било шта од овога, ја то не бих урадио. То нема везе с мозгом", каже Обрадовић и потврђује да је тачно да је његова мајка "15-20 година била директор у Крушику и да је познати и признати економиста што је лако проверљиво".

"Понављам, мој једини мотив је био да се сазна истина о корупцији и ништа друго".

Хронологија догађаја

Прве информације о пословању Бранка Стефановића, оца министра полиције са оружјем, појавиле су се још прошле године. О њима је писао недељник НИН, а БИРН је још у новембру 2018. објавио да је отац министра полиције, као представник компаније ГИМ из Београда, посредовао између Крушика и купаца оружја из Саудијске Арабије.

Причу је актуелизовао специјализовани међународни портал Arms Watch, који је 15. септембра писао да је ГИМ куповао оружје по повлашћеним ценама у односу на државни СДПР.

Руководство Крушика је у уторак 16. септембра демантовало наводе из тог текста. На прво читање тог демантија заиста се могао стећи утисак да ГИМ није био повлашћен. Проблем је, међутим, у томе што је Крушик свесно прећутао кључне податке из других уговора које су скапали са ГИМ-ом и СДПР-ом који показују потпуно другачију слику.

БИРН је 19. септембра објавио текст у којем су приказани подаци из додатна три уговора који откривају да је Крушик манипулисао упоређивањем цена различитих верзија мина како би се поткрепила тврдња да ГИМ није био у повлашћеном положају приликом куповине, док је заправо предузеће повезано са оцем министра полиције набављало мине по нижим ценама од конкуренције.

Претходно, БИРН је у уторак 17. септембра руководству ваљевске фирме послао питања у вези са тим скривеним уговорима.

Дан касније, 18. септембра, радник Крушика Александар Обрадовић је ухапшен.

Након што је недељник НИН 10. октобра објавио прву независну информацију да је Обрадовић већ три недеље у притвору, а БИРН објавио детаље о том догађају, и бурне реакције јавности, пар дана касније, одреаговале су и надлежне институције.

У свега једном дану донете су две судске одлуке које су Александра Обрадовића вратиле у кућни притвор из ког је 30. септембра пребачен у Централни затвор у Београду.

Наиме, после четрдесетосмочасовном задржавања након хапшења, судија Вишег суда за претходни поступак Милош Лабудовић, одредио је Обрадовићу 20. септембра кућни притвор. На ту одлуку жалио се тужилац Вишег тужилаштва Александар Момчиловић. Ту жалбу прихватило је Ванрасправно веће Вишег суда у Београду и одлуку о кућном притвору преиначило у затворски. Обрадовић је пребачен у ЦЗ 30. где је био до синоћ.

У Ваљево је враћен пошто је за свега пар сати Апелациони суд одлучио да укине одлуку Ванрасправног већа о затворском притвору и наложио му да о томе поново одлучи. Свега пар сати касније, то веће је поступило по налогу Апелационог суда, одбило жалбу вишег тужиоца и тиме вратило на снагу одлуку о кућном притвору.

Обрадовићу 30 дана притвора истиче у понедељак, а његов нови адвокат Владимир Гајић очекује да ће притвор тада бити потпуно укинут.

[\(Јавно.рс\)](#)